

CEEPUS-ösztöndíjat, a Kolozsváron tanulmányait folytató fiatal történész a kincses város levéltára mellett az erzsébetvárosi örmény könyvtárban végzett kutatásokat, s lelkesülségére jellemző, hogy örményül tanul. Bizonyára minőségi ugrást jelent majd további feltáró munkájában a 2007 márciusától szóló fél éves kutatói ösztöndíj a németországi Halléban működő Armenisztikai Kutatóintézetben.

Talán igaz a szellemes mondás: kétféle örmény van, az egyik, aki tudja magáról, hogy az, míg a másik aki még nem tudja, de már sejtí.

Murádin János Kristóf

* * *

Dr. Puskás Attila: Az erdélyi örmények nyomában

Dr. Puskás Attila könyve, *Az erdélyi örmények nyomában* több mint hézagpótló, bátran kimondhatjuk: alapkönyv. Szongott Kristóf (1843-1907) armenológus történelmi jelentőségű kutatásai óta senki nem erdelt az erdélyi örmények nyomába, senki nem tárta fel e nép második honfoglalásának körülményeit. Dr. Puskás Attila tudományos szempontból megalapozott, ténszerűségében hiteles, érdekes és olvasmányos könyvet ad a kezünkbe. És ami a legfontosabb: az erdélyi magyar-örmény fiatalság kezébe.

A könyv terjedelme és mérete, tipográfiai érdekességei, képanyaga és többnyelvűsége(!) korszerűvé és vonzóvá teszi a könyvet az érdeklődő közönség számára. Feltárulkozik múltunk, megmutatkoznak tenni-valóink, és a jövő elvárásai. Legfontosabbnak az erdélyi és a magyarországi örmények közötti természetes kapcsolat erősítését és az élet minden területére vonatkozó kapcsolat kiterjesztését látjuk. A budapesti székhelyű Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület (EÖGYKE) és annak elnökszonya, Dr. Issekutz Sarolta komolyan veszi ezt a munkát. Ő mutatta be 2006. november 22-én a marosvásárhelyi Kulturpalota kistermében nagyszámú, lelkes közönség előtt. Dr. Issekutz Sarolta jóízű könyvbemutatóját (óh! csodás dalauzi!) az örmény irodalom kincses-tárából válogatott költemények öveztek *Várady Mária* színművész előadásában.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE), a Katolikus Nőszövetség és az EÖGYKE közös rendezvénye volt ez a rendkívüli esemény: *Kilyén Ilkának*, az EMKE alelnökének, *Markó Enikőnek*, a Katolikus Nőszövetség elnökének és *Dr. Issekutz Saroltának* az EÖGYKE elnök-asszonyának részvételével és védnökségével.

Hát igen. Meg kell tervezni a jövőt! Mint egykor Szamosújvárt. „1700 augusztus 1-én letették a város alapkövét. Verziurescu Rómából Alexa mérnököt hívta a terv elkészítésére, így Szamosújvár Európa egyetlen mérnöki tervek szerint épített városa. "Tökéletesen szervezett életfeltételekkel, kulturális és kereskedelmi létesítményekkel, templommal. Ma úgy mondanánk: tökéletesen korszerű infrastruktúrával. A város működése: közigazgatása, az európai demokráciák csillogó ékköve volt. Jó a könyvet megfogni, és jó felfogni. Köszönjük kedves Puskás Attila dr.

Várady Mária örmény önkormányzati képviselő

* * *

Dr. Sasvári László

Örmény liturgia magyar nyelven

Annak is megvan a története, hogyan vált hozzáférhetővé magyar nyelven az örmény liturgia szövege. Eddigi vizsgálódásaink alapján a legrégebbi magyar fordítás *Ávedik Lukács* erzsébetvárosi örmény plébános nevéhez fűződik. „*Az örmény szentmise szertartásai*” című munkája 1876-ból való. Az örmények nem értették az ősi liturgikus nyelvet, ezért látta szükségesnek, hogy magyarul megjelentesse az örmény mise szövegeit (Segesvár, 1876). Már akkor elhatározta egy második kiadás megjelentetését, de többet akart annál, mint csak a mise szövegei. Végül megjelent „*Az örmény kath. szent mise*” (Erzsébetváros, 1905). Nem láttunk belőle példányt! (Polyák Mariann: *Ávedik Lukács /1847-1909/ Erzsébetváros történetírója. In: Örmény diaszpóra a Kárpát-medencében. Piliscsaba, 2006 99-102.)*

Ávedik utódja volt az erzsébetvárosi plébánosok sorában *Alexa Ferenc* 1917-1935 között (szül.: 1890-1957). Ő is lefordította az örmény misét magyarra és kiadta: „*Örmény szentmise*” (Kolozsvár 1919). Mennyire használta fel elődje fordítását? Nem tudjuk! A könyvecske csak az állandó részeket tartalmazza, a rövidített mise formájában - ahogyan végzése Erdélyben szokásos volt - , a változó részek a húsvét-